'ఇది ముక్కుపుడక కాదు. నాసోమరితనాన్ని పోగొట్టే అంకుశం.'

ము క్కు పు డ క

[చిన్నకథ]

'అమ్మా! మీ ఆయనతో చెప్పబోకు, నేను నీకు ముక్కుపుడక చేయించి యిస్తా. నెల్లాళ్ళుమాత్రం నాకు గడువియ్యి.'

రచయిత :

ద్రోణంరాజు నరసింహారావు

౧

'ఎన్నిసార్లో చెప్పాను—పరాయివాళ్ళ నగలు పెట్టుకో వద్దని, కాని నువ్వెందుకు వింటావు!'

రామశాస్త్రి పండితుడు. పాండిత్యంవల్లనే జీవనం గడుపుతూ వుండేవాడు. సరళమైన స్వభావం కలవాడు. కలవాడుమాత్రంకాదు; కాని ఆట్టే కష్టపడేవాడూ కాడు. కాలాన్నంతా భోజనంతోను, బాతాఖానీతోను గడిపేవాడు.

అతనిభార్య- చంచల. పేరుకు తగ్గట్టే గుణం కూడా. చాలా తెలివైనది. ఎంత కోపాన్నైనా సరే, ఒక్క చిరునవ్వుమాత్రాన కరిగించి వేసేది. మంచిమంచి బట్టలు కట్టుకోవాలనీ, నగలు పెట్టుకోవాలనీ ఉవ్విళ్లూరుతూ ఉండేది. కాని శాస్త్రి సోమరితనంవల్ల జీవనం గడవటమే కటాకటి అయిపోతూ వుంటే ఇంక నగలమాటా !!

ఒకనాడామె తనస్నేహితురాలి ముక్కుపుడక అడిగి తెచ్చింది, అటువంటిదే ఒకటి తనకుకూడా చేయించి పెట్టమని శాస్త్రికి చూపించడానికొచ్చింది. శాస్త్రి చూచి 'ఎన్నిసార్లో చెప్పాను- పరాయివాళ్ళ నగలు పెట్టుకో వద్దని, కాని నువ్వెందుకు వింటావు?' అన్నాడు.

చంచల 'నాకుకూడా ఇలాంటి ముక్కుపుడక చేయిస్తే వింటాను' అని చిరున వ్వొలికిస్తూ జవాబిచ్చింది.

'ఈమె చాలా పెంకిది, అల్లాటప్పాగా ఒదిలేది కాదురా' అనుకున్నాడు శాస్త్రి. తన తర్కశాస్త్రాన్ని సాయం తీసుకున్నాడు. 'రామ రామ, నీ వెంత అమాయకురాలవు! ముక్కుపుడకైతే చేయిస్తాను...కాని...' అన్నాడు.

'కానీ- గీనీ ఏమిటి?'

'అంతా కలికాలం!'

'అందరికీని- బీదవాళ్ళకీ, గొప్పవాళ్ళకీ కూడా.'

'ఓసి పిచ్చిదానా! గొప్పవాళ్ళ దగ్గర పెద్దపెద్ద ఇనపపెట్టె లున్నప్పటికీ, వాళ్ళ డబ్బుకే దొంగతనాలు వచ్చేటప్పుడు మనలాంటి బీదవాళ్ళ లెఖ్ఖేమిటి?'

'దానిని ముక్కుకు పెట్టుకునే ఉంటాగా.'

'అ దింకా చెడ్డపని. నువ్వొక్కత్తివీ ఉండగా ఎవడైనా చూసి చప్పున చాకుతీసి నీముక్కు...'

'చాల్ చాలు. నేను వట్టిమాటలు వినదలచుకో లేదు. ప్రపంచంలో అందరి వద్దా బందిపోట్లే పడుతున్నాయీ? అంతా నగ ల్లేకుండానే ఉంటున్నారూ? ఈ పోలీసువాళ్ళందరూ ఏమీ పనిలేకుండా ఊరికే ఈగల్ని చంపుకుంటూ, చేతులు నలుపుకుంటూ కునికిపాట్లు పడుతున్నారా ఏమిటి?'

'నీ కేం, నోటి కొచ్చిన దల్లా అంటూ వుంటావు. ముక్కుపుడక చేయించడంలో కష్టా లెన్నున్నాయో అనేమాట కాస్తైనా ఆలోచింపవు కదా! నీమాటే నీకు. ఇదిగో విను. మొదట బంగారం తీసుకొనేటప్పుడు మోసం ఉంటుంది. తరువాత కంసాలి కాస్తో కూస్తో కాజేసి రాగి కలిపేస్తాడు. పోనీ, ఎల్లాగో అల్లా ముక్కుపుడక చేయించుకుంటామే అనుకో. అది పెట్టుకున్నప్పుడు ఏదొంగాడయినా కన్నేశాడా అంటే సరి, ఇం కేమున్నది, ముక్కుపుడక్కి తిలోదకాలియ్యాలి సరేకదా—దానితోపాటు అప్పుడప్పుడు ప్రాణాలే ఎగురుతాయి. తెలిసిందీ?'

పాపం ఆమె తర్కశాస్త్రం - చదవడ మేమిటి, చూచిన పాపానైనా పోలేదంటే ఆశ్చర్యం లేదు. అందుచేత మాట్లాడకుండా ముక్కూ, మూతీ ముడుచుకొని లోనికి వెళ్ళిపోయింది.

౨

భాద్రపదం జరుగుతో వున్నది. ఆవేళ పండుగ. స్త్రీలందరూ బాగా సింగారించుకుని, శంకరునిపూజ చేద్దామని వెడుతున్నారు. చంచల మనస్థిమితం లేకుండా యింటికప్పు వైపు రెప్ప వాల్చకుండా చూస్తూ ఉన్నది. తనకోరిక నెగ్గించుకోడానికి ఒక యుక్తి తోచినదో అన్నట్లు ఆమె మలినముఖంమీదకు హఠాత్తుగా ఒక చిన్ననవ్వు రేఖ పరుగెత్తుకొని వచ్చింది. వెంటనే ఆమె లేచి నిలబడింది. మంచిచీరె ఒకటి కట్టుకుని ఆస్నేహితురాలినే ముక్కుపుడక అడిగి తెచ్చి పెట్టుకుంది.

శాస్త్రి తన ఆశ్రమాలనుంచి ఇంటికి వచ్చాడు. పెళ్లాంముక్కునున్న ముక్కుపుడక చూశాడు! తక్షణం అతనిబుర్రలో ఒక పెద్దతుపాను చెలరేగింది. తలకాయ పట్టుకొని తలగడకు జేర్లబడ్డాడు! చాలా అలసి వచ్చాడని చంచల చూచి తొందరగా ఒక గ్లాసెడు చల్లని మంచినీరు తెచ్చి యిచ్చింది. "ఈవేళ చాలా అలసి పోయారే!' అన్నది.

'అలసిపో లేదు, మండి పోయాను. నేను వద్దంటే నీవు యితరుల వస్తువు పెట్టుకొని కులుకుతూ ఉంటావు.'

'ఈవేళ పండగరోజు. నేను అమంగళంగా ఉండనా? ముక్కుకు కాడైనా లేదు! మెడలో పుస్తె తప్ప మరేమీ లేదే!! చెవులకు దుద్దు లయినా లేవు!!!'

శాస్త్రి ఊరుకున్నాడు.

'చూడండి, మన పొరుగింటి వెంకట్రావు పెళ్లానికి యెన్నినగలున్నాయో?' అని ఆమె మళ్ళీ అన్నది.

'అయితే మీ అమ్మతోనూ, నాన్నతోనూ చెప్పి వాళ్ల కోడలవే కావలసింది.' అని శాస్త్రి అరచాడు.

'కోప్పడతా రెందుకు?' అని చంచల కొంచెం కోపముతోనే జవా బిచ్చింది.

'కోపం కాదు, మీ అమ్మానాన్న నాలాంటి దరిద్రునికి నిన్ను పెళ్ళిచేసి చాలా తప్పు చేసేశారు.'

'శాస్త్రయినా సిగ్గు, భిడియాలు లేకుండా యెదురు నన్నే అంటున్నారా? మీరు గనుక కొంచెం యెక్కువ కష్టపడితే ఒకటి కాదు, యాభై ముక్కుపుడకలు యీలాంటివి చేయించగలరు.'

'నా చేతనయినది చేస్తున్నాను. శరీరాన్ని కష్టపెట్టి పని చెయ్యలేను. నామాట విను. ముక్కుపుడక తిరిగి యిచ్చి వెయ్యి. పోగొడితే ......!'

'పోగొడితే మీరే ఇచ్చుకోవాలి.'అని చెబుతూ పూజ చెయ్యడానికి చంచల వెళ్ళిపోయింది.

3

మర్నాడు శాస్త్రియింట్లో చాలా గందరగోళంగా ఉన్నది. శాస్త్రి, చంచల ఇద్దరూ యిటూఅటూ వెతుకుతున్నారు. గోడ మూలలు, ప్రక్కలు, ఇసుక, వడ్లకుండ, దేవుడిపీట అన్నీ గాలించేశారు; కాని యెక్కడా దొరకలేదు. శాస్త్రి వెతుకుతూ వెతుకుతూ నోటికొచ్చిన దల్లా అంటూ ఉండేవాడు. 'ఎవడొచ్చాడు? ఎక్కడ పెట్టావు? ఇప్పుడు మాటరాదు? దానిని పారవేసేస్తావని నేను మొదటే అనుకున్నాను. అనుకున్నట్లే అ

యింది. బ్రాహ్మల నోట్లో సరస్వతి ఉంటుంది. అందుచేతే భూతభవిష్యత్తంతా చెప్పేస్తారు వాళ్లు. ఎవరికీ యివ్వలేదు కదా? మళ్ళీ వాళ్ళది వాళ్లకే ఇచ్చివేయలేదు గదా? కాస్త జ్ఞాపకం చేసుకో!'

చంచల మెదలకుండా ఊరుకుంది విననిదానిమల్లే. వెతుకుతూనే ఉంది. ఇంతలో స్నేహితురాలు కాంతం వచ్చేసి 'ఏం, దొరికిందీ?' అని అడిగింది.

'లేదు' అని చంచల మెల్లగా, జాలిగా సమాధాన మిచ్చింది.

'బహుశా నీకు తిరిగి ఇచ్చివేసే ఉంటుంది. నువ్వు మరచిపోయి ఉంటావు. మీయిల్లుకూడా కొంచెం చూడు.' అన్నాడు శాస్త్రి.

కాంతం కొంచెము గట్టిగా 'బాగున్న దండోయి! మంచికి పోతే చెడ్డ ఎదురవస్తుం దంటారిదే కాబోలు. మీ రిచ్చే వాళ్లున్నా నేను లేదనేదాన్నినా? దాచుకున్నా ననుకున్నారా?' అని నాటెంగా నాలుగూ పెట్టింది.

వాగ్బాణాల చురుకుపోటు బాగా తగిలింది. శాస్త్రి గాబరా పడ్డాడు. నెమ్మదిగా 'కాదమ్మా, తల్లీ! మాటవరుస కంటున్నా. అల్లా అవడంకూడా కద్దు' అని నసగడం మొదలుపెట్టాడు.

'అవు నవును, నాకూ తెలుసు. నేనుకూడా యింట్లో చూశా- కాని ముక్కుపుడక యెక్కడా దొరకలేదు. అసలిస్తేగా దొరికేందుకు! నాకు నాముక్కుపుడక కావాలి. లేకపోతే మాఆయన ఊరుకోరు.'

'అమ్మా! మీఆయనతో చెప్పకు. నేను నీకు ముక్కుపుడక చేయించి యిస్తా. నెల్లాళ్లుమాత్రం నాకు గడువియ్యి.' అంటూ శాస్త్రి బ్రతిమాలాడు.

౪

ఈ మధ్య శాస్త్రి చీకటితోనే లేచి శుభ్రంగా స్నానం వగైరాలు చేసి తన ఆశ్రమాలకు వెళ్లడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతకు మునుపు ఆవూళ్ళోనే తిరిగి తిరిగి ఎల్లాగో అల్లా తన కుటుంబాన్ని పోషించుకొనేవాడు, కాని ఇప్పుడు రెండు మూడు మైళ్ల దూరంలో ఉండే గ్రామాలకు కూడా పోయి చాలా ఆశ్రమాలు సంపాదించుకున్నాడు. అందుమూలంగా తనకు పూజ చేసుకోడానికూడా అవకాశం చిక్కడం లేదు. కష్టం చేయడంవల్ల అతని బొజ్జ కాస్తా కరిగిపోయింది. ముఖానికి కాంతి వచ్చింది. నెల గడిచింది. శాస్త్రిదగ్గర తన కుటుంబపోషణకు పోగా కొంచెం డబ్బు పోగయింది. రోజురోజూ పెరిగే చంద్రుడులా చంచలకు సంతోషం మనస్సులోనే పెరిగిపోతూ ఉంది.

'ఎన్ని రూపాయి లయాయి?' అని శాస్త్రి గంభీరంగా అడిగాడు. ఒక ముంతలోనుంచి రూపాయలు, కానులు మొదలయినవాటిని బోర్లించి 'ఒకటి, రెండు, మూడు!' అని చంచల లెక్కపెట్ట సాగింది.

శాస్త్రి శాంతంగా ఒక్క శ్వాస తీసుకున్నాడు తన అలసటంతా పోయిందో అన్నట్లు. 'సరే, నీస్నేహితురాల్ని పిలిచి ఆమెకు రూపా

గళ్ళచీర - 100 పుటలు - అణాలు 8

తెనుగుకుటుంబాలలో నిహితమైవున్న మాధుర్యాన్ని
ప్రస్ఫుటంచేసే ఆరుచిన్నకథల సంపుటి.

కథల శీర్షికలు :

1. గళ్ళచీర, 2. అమ్మమ్మ, 3. కాఫీ, 4. బాల్యస్నేహం, 5. అత్తాకోడళ్ళు, 6. పెళ్ళిచెడగొట్టిన అవధాని.

రచయిత :

పురాణం కుమారరాఘవశాస్త్రి, బి.ఏ.

ఆంధ్రభూమి బుక్ డిపో — వేపేరి, మదరాసు.

యిలు కావాలో, ముక్కుపుడకే కావాలో? కనుక్కో' మన్నాడు.

✂

చంచల తనస్నేహితురాలయిన కాంతంతో ఇంట్లోకి వచ్చింది. వాళ్ళ నవ్వు అపుకొన్నా ఆగడం లేదు. చంచల పకపకా నవ్వేసింది.

చంచల అజాగ్రత్తవల్ల అనవసరమైన ఖర్చు శాస్త్రి నెత్తిమీదకు వచ్చి పడిందొకటి, అదీకాకుండా పక్కన నవ్వడం నిప్పుమీద నేయి వేసినట్లయింది. శాస్త్రి భగ్గు మన్నాడు. కళ్లు యెర్రజేసి, నోరు తెరచేసరికి అతని ఆశ్చర్యానికి మేర లేదు. ఎందుకంటే పోయిన ముక్కుపుడక చంచలముక్కునే ఉంది. చంచల నవ్వాపుకొని 'స్వామీ! క్షమించండి, ముక్కుపుడక నావద్దనే ఉంది. నేనే దానిని దాచివేసి, పోయిందని వంక పెట్టాను.' అంది.

శాస్త్రియొక్క విషాదంతో కూడుకున్న ఆమొగంమీద తన కష్టార్జితం మిగిలింది కదా అనే సంతోషం కనుపడింది.

'నీవు తెలివైనదానవు. కాని నీకపటము...?' అన్నాడు.

చంచల ఆమాట అడ్డగించి వినయంతో అతిమధురంగా చెప్పింది: 'స్వామీ! ఈ కపటవ్యవహారంవల్ల మన కెంతలాభం వచ్చిందో కొద్దిగా ఆలోచించి చూడండి. సౌఖ్యంగా మన జీవనం గడవాలంటే ఆ పరిశ్రమ మనకు చాలదు. ఈయువావస్థలో తేలికగా ఉన్న యీపరిశ్రమ ముసలితనం ప్రాపకించిన దంటే చాలా దుఃఖ పెడుతుంది. ఇప్పటి యీకఠినపరిశ్రమ ఆఖరు కాలంలో జీవనానికి పడకకుర్చీలా హాయిగా ఉంటుంది. స్వామీ! నాకిప్పుడు ముక్కుపుడక అక్కరలేదు. జీవితాన్ని సౌఖ్యవంతంగా చేయడానికి మీరు మీసుఖాన్నే వదలివేసి నపుడు నే నీమాత్రం చిన్నత్యాగాన్నైనా చేయలేనా? తప్పకుండా చేస్తా.'

'కాదు కాదు, ఇప్పుడు నీకు తప్పక ముక్కుపుడక చేయిస్తా.' నంటూ ఉండగా శాస్త్రికంఠం సంతోషంతో నిండిపోయింది. కళ్ళల్లోనుంచి నీళ్ళచుక్కలు జలజల రాలాయి.

'సరే, అల్లాగైతే ఈరూపాయిలలో పదిరూపాయిలు పెట్టి మీరు బట్టలుకొనుక్కోండి. నా కొక ముక్కుపుడక చేయించిపెట్టండి. చాలు, దానితో నే సంతోషిస్తాను. మిగతా డబ్బు నేను దాస్తా' నంత చంచల.

'నీవు లక్ష్మివి. గృహలక్ష్మి పేరూ చంచలే. నీపేరూ చంచలే.' అంటూ శాస్త్రి ఆమెను కౌగిలించుకున్నాడు.

చంచల ముక్కుపుడక చేయించుకున్నది. శాస్త్రి దానిని చూచినప్పుడల్లా అతనిని పరిశ్రమకోసం ప్రేరేపించిన ట్లుండేది. 'ముక్కుపుడక కాదిది, నాసోమరితనాన్ని పోగొట్టే అంకుశం రా!' అనుకుంటూ ఉండేవాడు.

వైద్యయోగరత్నావళి

450 పుటలు — మూడు రూపాయిలు.

మద్రాసు సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్ మెంబరు బ్రహ్మశ్రీ పండిత ములుగు రామలింగయ్యగారిచే సంపాదితము. ఇందు గవర్నమెంటువారు 1936-వ సంవత్సరమున నూతనముగ ప్రకటించిన ఆథరైజుడు లిస్టు (List of Raw drugs & Medicinal preparations of Indian Medicine for use in the institutions of Indian Medicine issued under G. O. No. 2411, P.H., dated 4th October 1929) 3-వ కూర్పు ప్రకారము ఆయుర్వేదౌషధముల ప్రకరణము లన్నియు జేర్పబడి వివరింపబడినవి. అనుబంధములో మరికొన్ని ఆయుర్వేదయోగములును, కొన్ని ముఖ్యమగు యునానిసిద్ధయోగములునూ జేర్పబడినవి. మరియు నిందు వ్యాధుల కేయేయౌషధము లుపయోగింపవలసినదియు వివరింపబడినది.

ఆంధ్రభూమి బుక్ డిపో-వేపేరి, మద్రాసు.